

С. І. Рассадникова

Концептуальне обґрунтування державно-приватного партнерства в контексті формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури

Розкрито сутність, місце і роль державно-приватного партнерства, його особливості, цілі в системі формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури, проведено концептуальне обґрунтування доцільності і перспективності застосування механізмів державно-приватного партнерства для забезпечення активізації інвестиційної діяльності і підвищення привабливості об'єктів екологічної інфраструктури для залучення необхідних інвестицій.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, екологічна інфраструктура, державно-приватне партнерство, ціль, об'єкт, суб'єкт, орган регулювання державно-приватного партнерства.

Постановка проблеми. Потреба для суспільства та необхідність формування інвестиційної привабливості екологічної інфраструктури для забезпечення рішення найгостріших проблем співіснування людства, яке володіє могутніми силами перетворення і впливу на навколишнє природне середовище як джерела природного багатства, ресурсів зростання економіки, культурного, духовного і фізичного здоров'я населення планети викликано закономірностями сучасного етапу розвитку людської цивілізації у глобалізованому світі.

Кризовий стан довкілля і ступень екологічних загроз для розвитку суспільства знаходить прояв у загальному загостренні екологічних проблем у світовому масштабі. Не менш складна екологічна ситуація в Україні: високий рівень забруднення усіх природних ресурсів відображає поглиблення кризи у взаємодії суспільства та навколишнього природного середовища, підпорядкування інтересів охорони довкілля отриманням економічної вигоди.

Невідкладною проблемою у сучасних умовах розвитку України стає проведення системних перетворень і змін у сфері природокористування і забезпечення суспільства послугами екологічної інфраструктури. Подолання екологічної кризи і дефіциту ресурсів та інвестиційного капіталу для вкладення у розбудову об'єктів екологічної інфраструктури пропонується на засадах формування механізму державно-приватного партнерства (ДПП) як складової і підґрунтя поступового досягнення сталого розвитку суспільства. Тому наукове обґрунтування доцільності застосування і впровадження механізмів ДПП з ціллю залучення інвестицій на основі підвищення привабливості об'єктів екологічної інфраструктури відносяться до актуальних тем дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значне місце серед багатьох вітчизняних і зарубіжних наукових праць займають дослідження актуальних проблем теорії і практики ДПП у різних сферах економіки. Варто відзначити вчених, які активно працюють у цьому напрямі: Баженова А. В., Варнавського В. Г., Войнатовську М. Г.,

Рассадникова Світлана Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, м. Одеса.

© С. І. Рассадникова, 2012

Данилишина Б. М., Дерябину М. С., Запатрину І. В., Іванова І. Л., Мартусевич Р. О., Міхесва В. А., Мішеніна Є. В., Павлюк К. В., Полякова О. М. та інших науковців.

Об'єктом аналізу багатьох сучасних наукових працях становиться теоретичні засади інвестицій та інвестування. У сфері природокористування дослідженню проблем екологічного інвестування присвячено ціла низька публікацій Буркинського Б. В., Веклич О. О., Данилишина Б. М., Пахомової Н., Ріхтера К., Ендреса А., Харічкова С. К., Хвесика М. А., Хлобистова Є. В. та ін. [1; 2; 3].

Значний вклад в теорію інвестиційної привабливості внесли наукові роботи Бланка І. О., Гейця В. М., Захаріна С. В., Савчука В. П., Прилипко С. І, Величко Е. Г., Лукінова І. І., Пересади А. А., Чумаченко Н. Г, Шеремета В. В., дослідження зарубіжних авторів Д. Стейнер, Р. Брандербург, С. Бир, П. Самуельсона, І. Форрестера та ін.

У той же час, дослідженням особливостей і перспектив застосування механізмів ДПП для інвестиційного забезпечення розбудови екологічної інфраструктури, активізації притоку інвестицій на принципах формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури залишається ні вирішеним. Постановка проблеми налагодження дієвої взаємодії та розподілу функцій між державою і приватним сектором економіки, ефективної системи інвестиційного забезпечення об'єктів екологічної інфраструктури, комплексного і системного використання методологічних і методичних засад ДПП при формуванні екологічної інфраструктури відноситься до інноваційних підходів та формулюється вперше.

Мета і завдання статті. Метою статті є концептуальне обґрунтування доцільності і перспективності застосування механізмів ДПП для інвестиційного забезпечення розбудови об'єктів екологічної інфраструктури на принципах формування її інвестиційної привабливості. Досягнення поставлених цілей дослідження потребує рішення наступних задач: розкрити зміст інвестиційної привабливості екологічної інфраструктури, обґрунтувати доцільність впровадження механізмів ДПП при розбудові екологічної інфраструктури; виявити стан і проблеми інвестиційного забезпечення екологічної інфраструктури; виявити цілі, задачі, суб'єкти і об'єкти партнерських відносин між владою і бізнесом, визначити доцільність обліку інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури при впровадженні механізмів ДПП.

Викладення основного матеріалу дослідження. Важливе місце та значення набуває екологічна інфраструктура у підвищенні ресурсоефективності економіки країни та збільшенні якості і кількості природного капіталу, яка забезпечує умови для ефективного функціонування економіки та комфортної життєдіяльності населення, підвищення конкурентоздатності економіки. Наукові дослідження екологічної інфраструктури у сучасній вітчизняній економічній теорії знаходяться у початковій стадії та вивчаються вченими Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України.

Під екологічної інфраструктурою слід розуміти комплекс об'єктів, територій, мереж і систем природного і та антропогенного походження, які функціонують за природними законами, а також забезпечують умови для підтримання збалансованого розвитку природного середовища, збереження середовища життя людини, а також сукупність контролюючих і та запобіжних обслуговуючих ланок, які мають завдання гарантувати нешкідливі щодо довкілля оптимальні умови діяльності всіх галузей екологічного виробництва, організацій і установ, які здійснюють господарську діяльність на певній території [4; 5]. До об'єктів екологічної інфраструктури відноситься комплекс

спеціалізованих підприємств та установ, окремих природоохоронних об'єктів, інженерних споруд і комунікацій, а також структурно-функціональних елементів виробничо-технологічних систем і об'єктів соціального призначення, що мають забезпечити охорону навколишнього природного середовища, відтворення, збереження й примноження природних ресурсів, підтримання життєвого середовища у сприятливому стані.

Загострення екологічних проблем потребують ні відкладних дій по досягненню екологічної рівноваги, розбудови і відтворення об'єктів екологічної інфраструктури. Тому необхідним напрямом стає накопичення, концентрування, раціональне використання, залучення і розподіл інвестиційних ресурсів. Дефіцит інвестиційних ресурсів в країні потребує зваженого їх використання і визначення пріоритетів їх вкладення, установа порядку черговості, здійснення вибору та інвестування у ці об'єкти, які дозволяють досягти максимального можливого ефекту і найбільш повного рішення екологічної проблеми.

До загальних рис екологічної інфраструктури слід віднести наступні, які впливають на особливості інвестування: складові елементи не входять до основного процесу виробництва але без нього він зовсім неможливий; організація соціально-економічного простору, висока капіталомісткість, довгостроковість строку повернення вкладеного капіталу; ризиковість інвестицій та відсутність гарантованості одержання прибутку, значний синергетичний і багато спрямований ефект від її використання у вигляді запозичення суспільного блага.

Інвестиції є домінуючим фактором збалансованого функціонування та еколого безпечного розвитку екологічної інфраструктури і природокористування згідно потреб суспільства. Невід'ємною складовою прийняття інвестиційних рішень є формування інвестиційної привабливості екологічної інфраструктури, яке відображає рівень інвестиційної активності та дозволяє здійснити вибір потенційним інвестором об'єкту (інвестиційних активів) для вкладення інвестицій.

Теоретична і практична потреба в розробці довгострокових дій по стабілізації ситуації в природокористуванні та забезпечення розвитку екологічної інфраструктури як основи сталого розвитку вимагає вибору перспективних напрямків вкладення інвестицій. Важливим напрямком реформування і вибору пріоритетів в інвестуванні сфери природокористування є формування інвестиційної привабливості екологічної інфраструктури [6; 7; 8].

Сучасна теорія і практика інвестицій розглядає інвестиційну привабливість як складну економічну категорію, що є синтетичною характеристикою, яка узагальнює дію сукупності об'єктивних і суб'єктивних чинників, що оцінюють ступінь сприятливості умов і доцільності інвестування конкретного компонента (об'єкту) екологічної інфраструктури. У загальному вигляді інвестиційну привабливість екологічної інфраструктури можна представити як узагальнювальну складну і багатовимірну характеристику, що синергетично об'єднує параметри зовнішнього і внутрішнього середовища в єдине якісно нове ціле.

Розв'язання сучасних екологічних проблем розвитку екологічної інфраструктури потребує розробки і впровадження механізмів ДПП. Постановка проблеми по використанню механізмів ДПП при розбудові екологічної інфраструктури в системі формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури вперше ініційована та не суперечить законодавству про ДПП.

Стан та проблеми фінансового забезпечення екологічної інфраструктури.

Гострота і складність екологічної проблеми в Україні обумовлюють необхідність масштабного залучення інвестицій і підтримки відтворення і охорони довкілля, природного капіталу, забезпечення ресурсно-екологічної безпеки, розбудови природної, природно-техногенної, техногенної та іншої екологічної інфраструктури. Реалізація екологічних програм і проєктів в країні потребує значного обсягу фінансування та ефективних витрат інвестицій на екологічні цілі.

Державні витрати на охорону довкілля та раціональне використання природних ресурсів фінансуються у значній мірі за рахунок державного бюджету, Державного фонду охорони навколишнього природного середовища та їх частка у капітальних інвестиціях мінлива та змінюється від 9,0% до 19,0% , у поточних витратах – від 1,3% до 2,5% за останні десять років згідно даних офіційних статистичних джерел.

Систему фінансування охорони навколишнього природного середовища за рахунок бюджетних коштів представлено в табл. 1.

Таблиця 1 – Видатки на охорону навколишнього природного середовища зі зведеного, державного і місцевого бюджетів України та їх частка у ВВП

Рік	Сума видатків, млн. грн.			Частка видатків у ВВП, %		Частка видатків у бюджеті, %		
	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцевий бюджет	Зведений бюджет	Державний бюджет	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцевий бюджет
2002	661,6	527,8	133,8	0,29	0,23	1,1	1,5	0,5
2003	920,9	726,1	194,8	0,34	0,27	1,2	1,6	0,62
2004	1183,3	895,8	287,5	0,34	0,26	1,1	1,4	0,74
2005	1252,5	981,1	271,4	0,28	0,22	0,88	1,1	0,52
2006	1636,6	1306,9	329,7	0,3	0,24	0,93	1,3	0,45
2007	2241,3	1809,1	432,2	0,31	0,25	0,98	1,4	0,45
2008	2764,7	2230,2	534,5	0,29	0,23	0,89	1,2	0,42
2009	2538,8	1824,3	714,5	0,28	0,2	0,82	1,0	0,56
2010		1385,9			0,13		0,6	
2011**	2119,4	1663,7				0,73	0,7	

Джерело: розраховано автором за даними Держкомстату України та Міністерства фінансів України;

* – фактичні видатки на охорону навколишнього природного середовища зі зведеного, державного і місцевого бюджетів України за січень-вересень 2011 р.

Рівень бюджетного фінансування охорони навколишнього природного середовища залишається край обмеженою величиною, не здатною забезпечити потреби у фінансових та інвестиційних ресурсах, оновлення і розбудови екологічної інфраструктури. Відсутність інформаційної бази та статистичних спостережень за фінансування екологічної інфраструктури як відносно нового поняття, яке не отримало відображення в офіційних статистичних даних. Аналізувати стан фінансування екологічної інфраструктури можливо на основі оцінки динаміки і тенденцій фінансування охорони навколишнього природного середовища, однак, не охоплює усі види та елементи екологічної інфраструктури.

Високий рівень зносу основних природоохоронних фондів та морально і фізично застарілі виробничі потужності обмежує можливості інвестування, скорочує обмежений потенціал фінансування та екологічного інвестування. Через те необхідно здійснювати пошук та залучення додаткових фінансових коштів і джерел інвестування.

Механізмом залучення додаткових фінансових коштів і джерел інвестування, отримання додаткових переваг для рішення екологічних проблем стає у сучасних умовах встановлення партнерських відносин між державою і приватним сектором економіки. Активний розвиток ДПП у сучасному широкому розумінні почався на перетині ХХ-ХХІ ст. Зараз більшість країн світу реалізують суспільно значущі проекти на засадах державно- (публічно)-приватного партнерства. Серед найкращих у запровадженні ідеології партнерства у практичне життя (див. табл. 1) – Індія, Бразилія, Російська Федерація, Мексика, Китай [9].

Обґрунтування ролі і місця ДПП у формуванні екологічної інфраструктури

Зараз в Україні проекти ДПП реалізуються у різних сферах національного господарства: авіатранспорті, залізничному транспорті, автотранспорті і автомобільні дороги, порти, гірничо-металургійний комплекс, будівництво, житлово-комунальне господарство та інше. Найбільшого розповсюдження вони набули у інфраструктурних галузях господарства. У сфері природокористування та охорони навколишнього природного середовища формування механізму взаємодії ДПП знаходиться на початкових стадіях розробки і реалізації, потребує значних зусиль по створенню теоретичних, методичних та прикладних засад по співпраці бізнесу і влади, ефективного залучення приватного сектору до розбудови, відтворення, покращення і розвитку екологічної інфраструктури країни.

Верховною Радою України було прийнято Закон України №2404-VI «Про державно-приватне партнерство», яким визначено організаційно-правові засади взаємодії державних партнерів з приватними та основні принципи ДПП на договірній основі [11]. Закон України «Про державно-приватне партнерство» є рамковим законом, який встановлює правові засади здійснення ДПП, визначає можливі форми його здійснення в Україні (концесії, угоди про розподіл продукції, договір спільної діяльності та інші форми) [12]. Так, ДПП визначена система відносин між державними (держава Україна, АРК, територіальні громади в особі відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування) та приватними (юридичні особи та фізичні особи-підприємці) партнерами, що побудована на принципах рівності партнерів та узгодженості їх інтересів, при реалізації яких можливості обох партнерів об'єднуються. Передбачений відповідний розподіл ризиків, відповідальності та отримання кінцевого результату, можливості взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі.

Основні перешкоди і причини доцільності використання механізмів ДПП у формуванні екологічної інфраструктури

Перешкодами у системі впровадження механізмів ДПП у сфері екологічної інфраструктури відноситься наступне:

- відсутність теоретичних основ і здобутків, методичної бази розробки, впровадження і реалізації ДПП по розбудові екологічної інфраструктури;
- не сприятливий інвестиційний і бізнес клімат у країні;
- дефіцит бюджету не створює інвестиційно-інноваційну і фінансову основу розвитку екологічної інфраструктури і природокористування, держава потребує залучення значних фінансових, інвестиційних, матеріальних та інших ресурсів з різноманітних джерел, приватного сектору економіки, якій не має потужних стимулів до їх вкладення;
- не достатній рівень довіри між владою і бізнесом, негативний досвід надання преференцій, гарантій, пільги, державної підтримки для приватного сектору економіки, якій не будується на довгостроковій основі;

• висока ризиковість та вартість проектів по формуванню екологічної інфраструктури;

• основне протиріччя полягає у наступному: у держави існують зобов'язання перед суспільством і відповідні витрати, у приватного сектора – отримання прибутку, якщо інтереси обох сторін співпадають, то ДПП створює динаміку розвитку, формує цивілізовані стосунки взаємодії влади і бізнесу.

Основним причинами доцільності використання механізму ДПП у формування екологічної інфраструктури:

• диспропорція між значними потребами у інвестуванні по розв'язанню екологічних проблем і дефіцитом фінансових і інвестиційних ресурсів для забезпечення збалансованого природокористування і сталого функціонування екологічної інфраструктури;

• не здатність держави створити прибутковий бізнес у зазначеній сфері;

• низкою інвестиційної привабливості екологічної інфраструктури;

• значний знос основних природоохоронних фондів, фізичний і моральний знос об'єктів екологічної інфраструктури, що створює потенціальну загрозу значних збитків, підвищеного рівня екологічних ризиків, природно-техногенних катастроф, аварій, стихійних лих та інше;

• невідповідність технічного, економічного, організаційного стану екологічної інфраструктури сучасним вимогам;

• не спостерігається приток і залучення іноземних і приватних інвестицій у екологічну інфраструктуру, яка не приваблива і не дає можливості отримати значні прибутки;

• держава не в змозі самостійно вирішити екологічну проблему і проблему розвитку екологічної інфраструктури;

• виникає потреба у об'єднанні зусиль держави і приватного сектора у формі ДПП для реалізації великомасштабних проектів і перспективних планів держави по прискореному розвитку і оновленню інфраструктурних об'єктів.

Бурхливий розвиток різноманітних форм ДПП у всіх регіонах світу, їхнє широке розповсюдження у різних галузях економіки дозволяють трактувати цю форму взаємодії як характерну рису сучасної ринкової економіки [13].

Суб'єкти, об'єкти, органи регулювання партнерських взаємовідносин між державою і бізнесом по формуванню екологічної інфраструктури.

Суб'єктами партнерських стосунків ДПП у сфері формування екологічної інфраструктури можуть виступати держава, бізнес, населення (суспільство), некомерційні суспільні організації, міжнародні фінансові і некомерційні організації, транснаціональні компанії, при цьому кожен суб'єкт володіє індивідуальними можливостями (потенціалами) і грає певну роль в партнерських відносинах (рис. 1).

Об'єктом ДПП по розбудові і формуванні екологічної інфраструктури є об'єкти екологічної інфраструктури або суспільні послуги, які ці об'єкти надають і знаходяться в державній (муніципальній) власності, на які спрямовані спільні дії суб'єктів партнерства.

В умовах глобалізації екологічної кризи форми ДПП можуть бути розповсюджені на проекти на глобальному рівні та викликати появу глобального ДПП по формуванню екологічної інфраструктури. Держава виступає у цих відносинах через органи влади, які, в даному випадку, виступають як суб'єкти господарювання. Крім того, держава, як суб'єкт ДПП, виступає з боку суспільства інтереси і потреби якого прагне задовольняти,

С. І. Рассадникова. Концептуальне обґрунтування державно-приватного партнерства в контексті формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури

укладаючи відповідну угоду. Підприємництво приймає участь у цьому процесі через бізнес-одиниці – самостійні господарюючі суб'єкти, юридичні особи, що використовують свої власні активи з метою отримання бажаних господарських результатів і виконання зобов'язань.

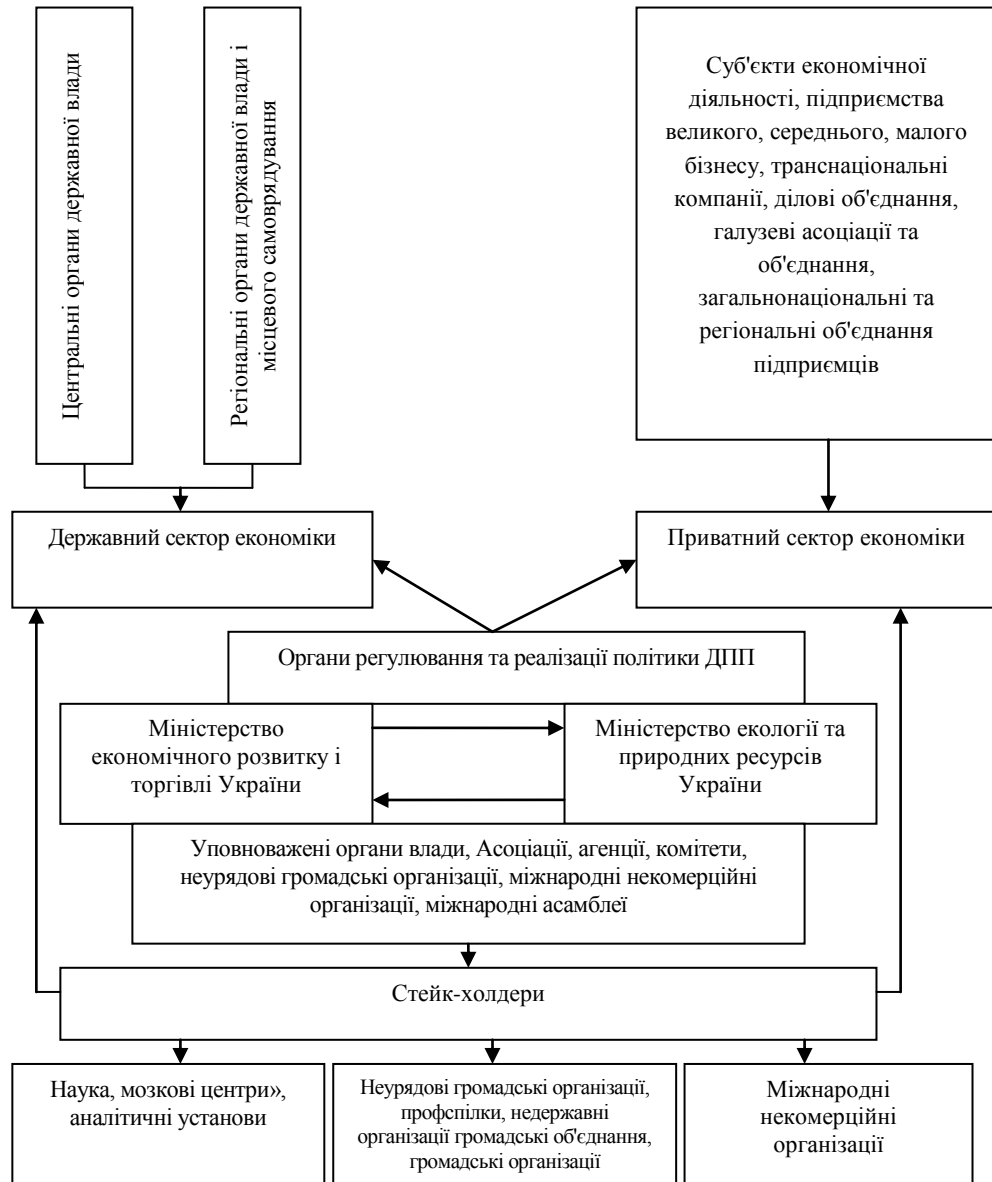

Рис. 1. Суб'єкти партнерських взаємовідносин між державою і бізнесом по формуванню екологічної інфраструктури

Задачі та цілі розвитку механізмів ДПП у формуванні екологічної інфраструктури

Метою ДПП є задоволення потреб суспільства шляхом реалізації суспільно значущих проектів по розбудові і формуванню екологічної інфраструктури по досягненню екологічно збалансованого природокористування і екологічно безпечного соціально-економічного розвитку країни, певного регіону, сектора економіки, екологічного благополуччя нації на основі формування механізму взаємодії між державою і бізнесом, наукою, некомерційними суспільними організаціями, міжнародними фінансовими і некомерційними організаціями, транснаціональними компаніями.

Ціллю впровадження механізмів ДПП у формуванні екологічної інфраструктури реалізація стратегічних орієнтирів розвитку суспільства, основних цілей і завдань екологічної політики держави, сприяння досягнення моделі сталого розвитку країни і реалізація ідей зеленої економіки.

Завданнями ДПП визначені:

- підвищення ефективності взаємодії держави і бізнесу;
- часткове вирішення протиріччя інтересів державного, громадського і приватного секторів економіки; реалізація суспільно значущих проектів;
- узгодження інтересів влади, бізнесу і суспільства;
- залучення приватного капіталу у соціально значущі, підчас капіталомісткі, неприбуткові або малоприбуткові об'єкти екологічної інфраструктури;
- використання досвіду ведення бізнесу, кваліфікації, менеджменту, застосування інновацій приватним сектором економіки;
- визначення пріоритетних напрямів і дієвих механізмів ДПП;
- координація зусиль і консолідації ресурсів суб'єктів партнерства по розбудові і формуванню екологічної інфраструктури.

Органами, регулюючими партнерські відносини, виступають комісії, координаційні ради, робочі групи з реалізації проектів на умовах ДПП відповідного рівня, створювані партнерами на паритетних основах і принципах рівноправного співробітництва.

Важливою складовою концептуального обґрунтування доцільності впровадження та ефективного функціонування механізму ДПП у формуванні екологічної інфраструктури стає визначення потенційних очікуваних результатів від реалізації механізмів. Реалізація проектів на засадах ДПП супроводжується досягнення цілого спектру ефектів різного вектору, які потребують вимірювання, теоретичної і методичної бази визначення і розрахунків позитивних і негативних ефектів і наслідків, установа критеріїв вимірювання та оцінювання.

Потенційно можливі загальні позитивні ефекти проектів дії механізмів ДПП визначено у розбудові екологічної інфраструктури та зведено у табл. 2.

Формалізоване оформлення партнерських відносин між державою і бізнесом на основі узгодження єдності інтересів здійснюються у формі угоди, договору про ДПП по розбудові і розвитку екологічної інфраструктури або іншого документу, обов'язковий для виконання учасниками. Укладання партнерських угод ДПП можливо між суб'єктами різних рівнів: державним, регіональним, муніципальним, у т.ч. міським (районним), приватним.

Висновки. Перспективним напрямом розбудови і формування екологічної інфраструктури в сучасних умовах стає розвиток механізмів ДПП на принципах формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури. Концептуальне бачення вибору потенційно привабливих об'єктів екологічної

С. І. Рассадникова. Концептуальне обґрунтування державно-приватного партнерства в контексті формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури

інфраструктури для застосування механізмів ДПП доцільно здійснювати згідно з авторської позиції на засадах теоретичних положень і методики оцінки інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури. Впровадження механізмів ДПП для розбудови об'єктів екологічної інфраструктури сприяє концентрації інвестиційних ресурсів на стратегічних напрямках її розвитку, підвищенню інвестиційної привабливості екологічної інфраструктури, дозволяє створити інвестиційне сприятливе середовище щодо активізації інвестиційної діяльності по відтворення природного багатства і екологічно чистого довкілля.

Таблиця 2 – Основні очікувані ефекти від реалізації механізмів ДПП у розбудові екологічної інфраструктури

Вид ефекту ДПП	Характеристика основних складових	Області прояву
Економічний	Підвищення добробуту, конкурентоздатності економіки, рівня забезпечення екологічними благами та послугами, скорочення бюджетних витрат, інвестиційного клімату, розвиток екологічного підприємництва	Держава Бізнес Населення Неурядові організації та інші інституції громадського суспільства
Економіко-екологічний	Зменшення економічних збитків від забруднення, ресурсоемності, зріст основних природоохоронних фондів, збільшення величини природного капіталу, збільшення обсяги інвестування, забезпеченість природними активами	
Екологічний	Покращення стану довкілля, зниження екологічних ризиків	
Політико-економічний	Покращення екологічного іміджу країни, отримання доступу до кредитів міжнародних фінансових організацій	
Соціальний	Покращення забезпечення умов життєдіяльності людини, оздоровлення населення, підвищення рівня і якості життя, скорочення захворюваності, смертності	
Синергетичний	Інтегральний економічний ефект від взаємодії та взаємного посилення дії при перетині факторів та всіх складових видів ефекту	
Екстернальний	Зовнішні ефекти проявляються у суміжних видах діяльності і сферах економіки	

Вироблення чітких і специфічних правил реалізації ДПП по розбудові екологічної інфраструктури на принципах прозорості, взаємно узгодженості інтересів держави і бізнесу, взаємовигоди, справедливого розподілу ризиків і позитивних результатів від реалізації партнерських проектів забезпечить базові привабливі умови для залучення приватного сектору економіки, неурядових некомерційних організацій, інституцій громадського суспільства, міжнародних фінансових, комерційних і некомерційних організацій.

1. *Буркинский Б. В.* Экономико-экологические основы рационального природопользования и развития / Буркинский Б. В., Степанов В. Н., Харичков С. К. – Одесса : Фенікс, 2005. – 575 с.
2. *Пахомова Н. В.* Экономика природопользования и экологический менеджмент: Учеб. пособие / Н. В. Пахомова, К. К. Рихтер ; [2-е изд., испр. и доп.]. – СПб. : ОЦЭиМ, 2006. – 460 с.
3. *Природно-ресурсна сфера України: проблеми сталого розвитку і трансформацій* / [Бистряков І. К., Коваль Я. В., Мищенко В. С. та інші] ; під ред. Б. М. Данилишина. – К. : Нічлава, 2006. – 704 с.
4. *Екологічна інфраструктура природокористування. Глосарій* / [Харічков С. К., Андрєєва Н. М., Рассадникова С. І. та інші] ; наук ред. д.е.н., проф. С. К. Харічков. – Одеса : ІПРЕЕД НАН України, 2010. – 115 с.

5. Харічков С. К. Модернізація екологічної інфраструктури як визначальний фактор переходу до збалансованого (сталого) розвитку України / Харічков С. К. // Природно-ресурсний потенціал збалансованого (сталого) розвитку України : Матеріали міжнар. наук-практ. конференції, 19-20 квітня 2011 р., Київ. Т. 1. – К. : Центр екологічної освіти та інформації, 2011. – С. 17–21.
6. Рассадникова С. И. Формирование инвестиционной привлекательности в сфере природопользования на региональном уровне / С. И. Рассадникова // Экономические инновации. – 2007. – Вып. 29. – С. 259–266.
7. Рассадникова С. И. Условия и факторы формирования инвестиционной привлекательности природопользования / С. И. Рассадникова // Экономічні інновації. – 2009. – Випуск 37. – С. 226–233.
8. Рассадникова С. И. Концептуальный подход до систематизации объектов инвестиционной привабливості сфери природокористування / С. И. Рассадникова // Актуальні проблеми економіки. Науковий економічний журнал. – 2008. – № 5(83). – С. 117–123.
9. Запатрина І. В. Публічно-приватне партнерство в Україні: перспективи застосування для реалізації інфраструктурних проєктів і надання публічних послуг / І. В. Запатрина // Економіка і прогнозування. – 2010. – № 4. – С. 62–86.
10. *Public-Private Partnerships in Infrastructure*. – Days 2008, December 15–18. – 2008. – Washington, D.C. : Edited by Periklis Saragiotis, PPP Program, World Bank Institute. – Day 2
Ірина Залуська. Державно-приватне партнерство: нове в законодавстві України [Електронний ресурс] / Залуська Ірина // Веб-сайт Українського Союзу промисловців і підприємців. – Режим доступу : <http://www.uspp.org.ua/interview/10.derzhavno-privatne-partnerstvo-nove-v-zakonodavstvi-ukraini.htm>.
11. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010, №2404-VI. [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>.
12. Дерябина М. С. Государственно-частное партнерство: теория и практика / М. С. Дерябина // Экономический анализ: теория и практика. – 2009. – № 12. – С. 20–31.

Отримано 05.02.2012 р.

С. И. Рассадникова

**Концептуальное обоснование государственно-частного партнерства
в контексте формирования инвестиционной привлекательности
объектов экологической инфраструктуры**

Раскрыта сущность, место и роль государственно частного партнерства, его особенности, цели в системе формирования инвестиционной привлекательности объектов экологической инфраструктуры, проведено концептуальное обоснование целесообразности и перспективности применения механизмов ГЧП для обеспечения активизации инвестиционной деятельности и повышения привлекательности объектов экологической инфраструктуры для привлечения необходимых инвестиций.

Ключевые слова: инвестиционная привлекательность, экологическая инфраструктура, государственно-частное партнерство, цель, объект, субъект, орган регулирования государственно-частного партнерства.

S. I. Rassadnikova

**The conceptual basis of public-private partnership in the context of the formations
of the investment attractiveness of environmental infrastructure**

The essence of the place and role of public private partnership, its character, purpose in the formation of investment attractiveness of environmental infrastructure, carried out the conceptual rationale for and the prospects of public-private partnership mechanisms to ensure that investment activity and improve the attractiveness of environmental infrastructure to attract the necessary investment.

Keywords: investments attractiveness, environmental infrastructure, public-private partnership, goals, object, subject, regulator of public-private partnership.